

Guiding Cities
PRÀCTICA DE REFERÈNCIA LOCAL D'ORIENTACIÓ EDUCATIVA CONTRA L'ABANDONAMENT ESCOLAR PREMATURⁱ
Servei d'Orientació Pla Jove- Consorci d'Educació de Barcelona

CONTACTE PRÀCTICA	
* Nom i cognoms	Mercè Escarré Reig
* Institució	Consorci d'Educació de Barcelona
* Correu electrònic	mescarre.ceb@gencat.cat
*Títol del projecte/ pràctica	Servei d'Orientació Pla Jove
* Projecte finançat per:	Consorci d'Educació de Barcelona (CEB)
* Nom del promotor i país:	Generalitat de Catalunya i Ajuntament de Barcelona. Catalunya. Espanya
Soci (s), nom i país (si procedeix):	
* Tipus de proveïdor	Públic ☒ Privat ☐ Públic/Privat ☐
* Àrea i nivell d'implementació	Urbà ☐ Rural ☐ Local ☒ /Regional ☐ /Estat ☐ /UE ☐
* Context i motivació del projecte - antecedents legislatius / obligacions, política institucional, estructures institucionals	Hi ha diversos aspectes legals que emmarquen el Projecte: ✓ Acord Marc de la Generalitat de Catalunya per lluitar contra el fracàs escolar a Catalunya ✓ Pla a favor de l'èxit escolar del Departament d'Ensenyament a Catalunya ✓ Programes de millora de resultats i mesures contra el fracàs dins el Pla d'actuació municipal de Barcelona ✓ Pla a favor de l'èxit escolar del CEB ✓ Pla d'Orientació del CEB La Direcció de Centres del Consorci d'Educació de Barcelona organitza, dins l'Àrea d'Educació Secundària, un equip per impulsar programes en l'àmbit de l'orientació i dur a terme actuacions per millorar les accions d'orientació de l'alumnat de secundària afavorint els processos de transició entre etapes del sistema educatiu (obligatòria i post obligatòria) contribuint a la lluita contra l'abandonament prematur.
* Objectius del projecte	Els objectius principals són: 1. Dissenyar i realitzar accions de suport a la tasca orientadora dels centres com a element clau per l'orientació i la creació d'itineraris d'èxit. 2. Realitzar accions de suport i acompanyament als alumnes que no acrediten l'educació secundària obligatòria (ESO).

Guiding Cities

	3. Treballar en accions de suport per la lluita contra l'abandonament prematur i per l'adquisició de competències a la formació professional. 4. Dissenyar eines, recursos i material i elaborar documentació per als processos d'informació i orientació acadèmica i professional dels centres i la creació d'itineraris formatius de transició. 5. Impulsar l'atenció i l'assessorament a joves que vulguin continuar la formació reglada i busquin itineraris adequats al seu perfil. 6. Establir una xarxa a la ciutat de Barcelona, en relació als recursos d'informació i de suport a l'orientació per a la creació d'itineraris personal, acadèmics i professionals, fomentant la continuïtat dels estudis post obligatoris.
* Grup objectiu	Estudiants/_ Orientadors/es_ Docents- entitats i/o serveis relacionats amb la orientació
* Descripció del grup objectiu	Amb l'objectiu d'atendre l'alumnat en risc d'abandonament i d'afavorir itineraris per poder assolir el nivell dos de formació, les línies d'actuació es concentren en l'atenció als diversos col·lectius d'alumnat, establint diferents blocs d'actuació: 1. El Servei d'Orientació Pla Jove dona suport a les estratègies d'orientació dels centres en la implantació de programes d'orientació per trametre a l'alumnat la visió sobre les oportunitats que els hi dona el conjunt del sistema educatiu i la formació i recursos de la ciutat D'aquesta manera els estudiants poden prendre decisions per continuar els seus estudis post obligatoris, a partir de les línies de treball que marca el Departament d'Ensenyament. 2. Suport als tutors i altres responsables en els processos d'orientació a les transicions de secundària obligatòria-postobligatòria. 3. Suport a l'alumnat de secundària obligatòria que no acredita l'educació secundària obligatòria (ESO), fent l'acompanyament i seguiment individualitzat durant tot l'itinerari formatiu incidint també en els processos de preinscripció i matrícula per accedir als ensenyaments postobligatoris. 4. Suport a joves i famílies amb acompanyament i seguiment individualitzat. 5. Suport a l'alumnat de secundària obligatòria que acredita l'ESO, mitjançant el seguiment dels itineraris de transició cap als ensenyaments postobligatoris d'aquells que poden presentar risc d'abandonament, focalitzant l'atenció en els itineraris més problemàtics i especialment els relacionats amb l'inici d'estudis de formació professional, el Grau Mitjà i alumnat de batxillerat que pot presentar risc. 6. Suport i impuls a les plataformes d'orientació dels centres d'adults del Districte connectant les sortides de la formació d'adults amb els itineraris postobligatoris del sistema educatiu.
Personal (selecció, avaluació, formació, promoció)	Equip tècnic integrat per 19 persones amb formació d'orientació i psicologia i pedagogia.
* Enfocament metodològic, activitats implementades	Treball metodològic empíric i proactiu que permet portat a terme les activitats següents: 1. Sessions amb alumnat durant el període de la preinscripció per donar suport als alumnes que els centres han orientat cap a PFI

Guiding Cities

	2. Sessions amb altres agents que intervenen en el procés d'orientació i derivació de cada jove per coordinar millor les actuacions (EAP, SS. Educadors i altres)3. Contactes i entrevistes amb famílies i joves en les fases d'inscripció a la formació, derivació i seguiment posterior de l'itinerari.4. Coordinació amb institucions, associacions i organismes per a la preparació de les condicions d'acolliment, o, per al seguiment individual. Accions referides a l'etapa prèvia a l'acollida/ inscripció/ derivació i a les del seguiment de l'itinerari de cada jove.5. Relacions amb diversos agents de formació per afavorir l'acolliment de l'alumnat de en transició i la seva permanència.6. Acord conjunt amb els equips i establiment de calendari respecte el suport a l'orientació per la transició de l'alumnat, especialment els que estan orientats cap a itineraris de CFGM de la FP.7. Assessorament i orientació acadèmica i professional a l'alumnat per establir itineraris formatius de transició i donar suport durant els processos de preinscripció i matrícula, prioritàriament cap a CFGM de la FP.8. Seguiment dels itineraris de l'alumnat que ha arribat a la postobligatòria mitjançant un acompanyament, per tal de prevenir un possible abandonament, tot establint mesures específiques, si és el cas, adequades a l'alumne i a l'actuació del centre: Redefinir o confirmar itineraris.9. Anàlisi conjunta amb cada centre, tant els de secundària obligatòria (emissors de l'alumnat) com els de FP (receptors de l'alumnat) i amb al districte per tal d'observar tendències, accions a reforçar i altres a millorar. Incorporació de les propostes al Pla d'Orientació dels centres.10. Propostes al districte per la implementació d'actuacions concretes. Suport a situacions: de reforç acadèmic dels aspectes instrumentals, reforç de metodologies i hàbits d'estudi, suport psicopedagògic, programa d'orientació i de redefinició de projecte personal.11. Accions de suport a l'alumnat i professorat dels centres d'FP segons pla de treball acordat amb cada centre respecte a problemes d'abandonament prematur, sobretot a 1r. curs de GM.12. Impuls per a la creació de les plataformes i programes d'orientació professional específica a cada centre d'FP.13. Promoció de les mesures flexibilitzadores del sistema de Formació Professional, per permetre l'adquisició progressiva de qualificacions parcials, mitjançant itineraris personalitzats.14. Atenció, en coordinació amb l'Oficina d'Escolarització, per atendre demandes referides als processos de preinscripció i matrícula de FP i Batxillerat15. Sessions de treball de coordinació i col·laboració per reforçar el treball en xarxa dels centres d'adults. Elaboració de banc de materials i recursos per compartir.16. Establiment d'acords amb els centres per treballar les transicions de l'alumnat d'adults.17. Acolliment de l'alumnat procedent dels centres d'adults per treballar, prioritàriament, la transició i connexió cap a la formació de nivell 2.18. Sessions d'assessorament al professorat dels centres d'adults respecte l'orientació acadèmica i professional19. Accions específiques per a la consolidació de les plataformes d'informació i d'orientació a tots els centres de formació de persones adultes.20. S'estableixen referents de l'equip tècnic dels Servei d'Orientació Pla Jove amb cada centre de Formació Professional per facilitar una bona acollida

Guiding Cities

	de l'alumnat derivat a CFGM, poder fer el seguiment dels casos i per poder abordar conjuntament la problemàtica de l'abandonament prematur buscant estratègies de diferent índole (pel professorat i per l'alumnat) per procurar la permanència en el recurs de l'alumnat i oferir suport extern en casos específics, en funció dels recursos de cada territori. 21. El Consorci d'Educació de Barcelona participa cada any Saló de l'Ensenyament. 22. Els Servei d'Orientació es coordina amb altres serveis i entitats amb els quals tenen establert un treball de coordinació per tal d'acollir aquells nois i noies que es troben en situacions que fan necessari l'establiment d'un itinerari formatiu que els ajudi a millorar les seves expectatives personals i fer una reinserció al sistema educatiu i/o laboral.
* Resultats i impacte - les dades del programa d'avaluació interna/ externa, satisfacció dels beneficiaris, l'impacte de les pràctiques didàctiques a nivell individual i institucional	Les dades globals i del curs 2013-2014 1. Dades de treball realitzat amb els instituts i centres concertats de secundària: 771 alumnes inscrits al Servei d'Orientació sense el Graduat de la ESO i 1204 amb el graduat. 2. Dades de treball realitzat amb alumnat, famílies i entitats: 13.253 accions de contacte directe. 3. Dades d'inscrits a Pla Jove al setembre 2014: 1280 alumnes inscrits. 4. Dades del total d'alumnes que han passat pel programa des de l'any 2000: 17.102 alumnes
* Conclusions, lliçons apreses	El Servei d'Orientació que s'ha promogut des del Consorci forma part d'un dels principals objectius que la Institució té per lluitar contra l'abandonament escolar dels joves a partir dels 16 i fins els 24. En aquest context, la primera de les conclusions és la capacitat que ha tingut la institució per adequar els seus recursos a les necessitats del sistema educatiu elaborant un pla de treball que té en compte la realitat de la ciutat a través de les accions que es porten a terme en els diferents districtes. També és important destacar, com a conclusió, la tasca de suport als centres i al professorat, així com l'adequació dels objectius i les metodologies a les necessitats educatives dels alumnes que tenen risc d'abandonament. Per aquests alumnes es posen en marxa i al seu abast, els diferents recursos que la ciutat de Barcelona pot oferir per tal que no perdin l'interès per la seva formació.
* Direccions de major desenvolupament / transferibilitat, replicabilitat	El Servei d'Orientació ha servit de model a serveis educatius d'altres municipis. Per exemple en la seva primera etapa com a Pla Jove, es va explicar a diferents municipis del Baix Llobregat. També ha estat un referent per la agència d'emprenedoria, Innovació i coneixement de la comarca de l'Osona. Respecte a l'estabilitat i continuïtat en el temps d'aquest Projecte, només cal que es tingui en compte que estem parlant d'un Projecte que té més de 12 anys d'història, que ha anat creixent segons les necessitats que el sistema educatiu i el territori han manifestat i que actualment és una dels valor que estan en marxa al Consorci per treballar en contra de l'abandonament dels joves a partir dels 16 anys.
* Tipus de pràctica ESL (abandonament)	Prevenció ⁱⁱ X Intervenció ⁱⁱⁱ X_

Guiding Cities

escolar prematur)	Compensació ^{iv} _X
* Referències Web (url, presència als mitjans socials)	http://www.edubcn.cat/ca/suport_educatiu_recursos/orientacio_transicions/plajove
* Paràmetres en què la pràctica és aplicable (seleccioni les apropiades)	Governança i coordinació _X Accessibilitat __ Metodologies __X Mesures i perfils __X Objectius i necessitats (Apoderament i desenvolupament personal) __X Habilitats i competències professionals __X Marc comú i estàndards de qualitat __ Avaluació de l'acompliment i eficàcia __X
* Justificació de l'elecció d'aquest projecte/ pràctica com un exemple de bones pràctiques	El projecte ha estat escollit des del Consorci d'Educació de Barcelona per diferents raons: La seva història en el treball de seguiment i recolzament de l'alumnat que té risc de no acabar la seva secundària obligatòria. Pel treball metodològic i de suport que significa de cara al professorat dels centres. Pels indicadors que en aquests moments es porten recollits en el projecte. Per la innovació que representa treballar en el suport del professorat de centres de Formació professional. Pel compromís en la lluita contra l'abandonament educatiu entre els 16 i 24 anys. Per la significança que té per la lluita contra l'abandonament a la secundària post obligatòria, de moment als Cicles formatius de Grau mitjà, però no s'ha descartat l'alumnat que es troba en risc de deixar els seus estudis quan està al Batxillerat. Per l'equip humà de professionals que hi ha al darrere de tot el projecte i que està adscrit al Consorci d'Educació de Barcelona Per la capacitat de crear un projecte que vincula territori i educació, sent d'aquesta la principal característica per tenir un projecte flexible i que constantment s'adequa a les necessitats del públic al que s'adreça el projecte (alumnes i professorat).
Bibliografia	

Glossari:

ⁱ L'abandonament escolar prematur (EAP) – persones de 18-24 anys que només tenen l'educació secundària inferior o menys (és a dir, només han aconseguit pre-primària, primària, secundària inferior o una educació secundària superior curt de menys de 2 anys) i ja no estan en l'educació o la formació.

ⁱⁱ Prevenció - totes les mesures d'orientació tenen com a objectiu proporcionar als joves suport, informació i oportunitats per desenvolupar les seves habilitats. Les de prevenció són les mesures principals proactives destinades a complir amb aquests objectius.

ⁱⁱⁱ Intervenció - les mesures d'intervenció es dirigeixen específicament als estudiants que manifesten necessitats d'una orientació específica i d'assessorament.

^{iv} Compensació - mesura l'orientació i assessorament de compensació són els dirigits als estudiants que hagin deixat els estudis prematurament i volen tornar a entrar al sistema d'educació i capacitat per adquirir les qualificacions que necessiten.